

A Batthyány téren is kikötött a Duna vízminőségi Expedíció Magyar szakember vezeti a nemzetközi mérőcsapatot

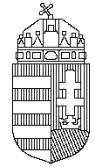
Augusztus 28.-án a Batthyány téren is kikötött a második Duna vízminőségi Expedíció - angol elnevezéssel "Joint Danube Survey2" - három hajóból álló flottája, amely összesen 2 375 kilométeres utat tesz meg a Dunán. A világviszonylatban is jelentős expedíció fő célkitűzése, hogy a Duna teljes hosszáról és mellékfolyóiról adatokat szolgáltatson a vízminőségre és a szennyezések okaira vonatkozóan. A mérési program alatt a kutatók 10 ország területén összesen 95 helyen vesznek mintákat a Dunából. A hajó augusztus 14-én a németországi Regensburgból indult el, és a hónap utolsó napján hagyja el a magyar vizeket, hogy szeptember végére elérje a Duna Delta térségét. A zöldtárca 65 millió Ft-tal támogatja a kutatást.

A második Duna vízminőségi Expedíció („Joint Danube Survey 2”) a világ legnagyobb nemzetközi folyókkal kapcsolatos tudományos felmérési programja ebben az évben. A kutatás általános célja a Duna teljes hajózható szakaszára kiterjedő tudományos hosszszelvény vizsgálat lebonyolítása, mely a folyó teljes hosszára vonatkozóan összehasonlítható, megbízható vízminőségi adatokat fog szolgáltatni. A csaknem 100 mintavételi helyen széleskörű kémiai, fizikai, biológiai elemzésekre kerül sor, melyek egy részét a vizsgálóhajókon utazó szakértői személyzet, más részét pedig egy-egy nemzeti laboratórium végzi el. A program kiemelt figyelem fordít a Dunában élő halfajok felmérésére, melyet az Európai Unió külön is támogat.

Az eredmények segítik a résztvevő országokat abban is, hogy teljesítsék azokat a kötelezettségeiket, amelyeket részben a Duna Védelmi Egyezmény 1994. évi aláírásával vállaltak, másrészt pedig azokat, amelyeket az Európai Unió Víz Keretirányelve – a világon talán a legerősebb vízvédelmi szabályozás – ír elő számukra. A tudományos értékein túl a program célja a Duna mentén élő lakosság és a gazdálkodók megismertetése a projekttel, általános figyelem felhívás a Duna értékeire, a folyó fenntartható használatának, a vizek tisztaságának és jó állapotuk megőrzésének fontosságára.

Az expedíció jelentős nemzetközi együttműködés révén valósul meg, amelyben az összes dunai – EU és nem EU tag - ország részt vesz, Németországtól Ukrajnáig. A Nemzetközi Mérőcsapat, amely végigutazik a Duna teljes hajózható szakaszán, 18 főből áll, közöttük német, osztrák, cseh, szlovák, magyar, szerb, román és dán tudományos szakemberek. A mérőcsapatot az idén dr. Csányi Béla biológus - a VITUKI Kht. képviseletében - magyar szakember vezeti. A szakértői csapat másik magyar tagja Dr. Guti Gábor, az MTA szakértője. A team három hajót használ, amelyeket különböző országok és szervezetek bocsátottak rendelkezésre: a szerb Argus a fő vizsgálóhajó, a magyar Széchenyi jégtörő hajó biztosítja a személyzet elszállásolását és ellátását, az Európai Unió Közös Kutató Intézetének Piscius nevű hajója pedig a halak vizsgálatára szolgál. Ezen kívül a VITUKI, valamint az MTA Duna-Kutató Intézete speciális mérési feladatok ellátását is vállalta a program keretében. Magyarországon több mint 20 helyen vesznek mintát a Duna vizéből.

A Duna mellett a mellékfolyók közül vizsgálják majd a Morava, a Dráva, a Tisza, a Velkio Morava, az Arges, az Olt, az Iskar, a Rusenski Lom, a Jantra és a Prut folyókat is. Az expedíció tíz nagyobb várost is érint: Regensburg után Bécset, Pozsonyt, Budapestet, a horvátországi Eszéket, a szerbiai Belgrádot, a bulgáriai Turnu Severint, Ruzét, az ukrán Vilkovot és a romániai Tulceát. A hajó augusztus 24. és 31. között végez méréseket a Duna

magyar szakaszán. Az expedíciót a Duna Védelmi Nemzetközi Bizottság (angol elnevezéssel “International Commission for the Protection of the Danube River”, rövidítve” ICPDR”) szervezi. Bővebb információ a www.icpdr.org/jds honlapon olvasható.

A Víz Keretirányelv

Az Európai Közösség víz-politikáját megtestesítő, 2000. decemberében életbe lépett Víz Keretirányelv (VKI) előírásai szerint a tagállamokban 2015-ig jó állapotba kell hozni a felszíni és felszín alatti vizeket, és fenntarthatóvá tenni ezt az állapotot. A VKI egységes alapokon szabályozza a **vizek felszíni és felszín alatti védelmét, a pontszerű és diffúz szennyező forrásokkal szembeni fellépést, és előírja a vizek jó állapotának** eléréséhez vezető intézkedések vízgyűjtő szintű összehangolását. Az EU tagországoknak 2009-re kell saját vízgyűjtő gazdálkodási tervet készíteniük. A 2007-2013 közötti Operatív Programok a „Vizeink Jó Kezelése Prioritás” tengely mentén olyan projekteket tartalmaznak, melyek a VKI célkitűzését támogatják.

Épül a Budapesti Központi Szennyvíztisztító

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium kiemelt fontossággal kezeli a haza folyók vízminőségének ügyét. Kelet-közép Európa legjelentősebb környezetvédelmi beruházása, a Budapesti Központi Szennyvíztisztító 2004-ben nyert el. Kohéziós Alaptámogatást. A 428.7 millió eurós összköltségű terv szerint **Budapest központi részein megszűnnek azok a bevezetések, melyek ma még tisztítatlanul juttatják a szennyvizet a folyóba. Ezzel a jelenlegi 50% alatti értékről 95%-ra fog növekedni a biológiailag tisztított szennyvíz aránya.** Az alkalmazott technológia lehetővé teszi, hogy a 2010-re tervezett üzembe helyezés után a telep teljes területe zöldövezet maradjon, berendezései megfeleljenek a szigorú zaj- és szag-emissziós normáknak.

A központi szennyvíztisztító telep létrehozásán túl a projekthez tartozik a **budai főgyűjtőcsatorna, három átemelő telep,** (a ferencvárosi, az albertfalvai, valamint a kelenföldi) **kapacitásának növelése,** a Csepelre vezető **folyó alatti átvezetések,** a **tisztított szennyvíz dunai bevezetése,** a csepeli **árvízvédelmi mű,** a fővárosi Cséry telepi **komposztáló** telep fejlesztése, valamint a szükséges külső közlekedési infrastruktúra megépítése is. A beruházási költség 65%-át az Európai Unió finanszírozza, 20%-át a Kohéziós Alapból a magyar állam, 15%-át pedig a főváros állja.

Folyik a Ráckeve-Soroksári Duna-ág rehabilitációjának előkészítése

Ráckeve-Soroksári-Duna-ág számos célra használt vízkészletének mennyisége és minősége fontos stratégiai kérdés. A folyó-ág kedvező természeti adottságai, zsilipekkel szabályozható vízforgalma számos vízgazdálkodási feladat, üdülési, vízi sportolási igény kielégítését teszi lehetővé, valamint itt található Európa második legnagyobb, 700 ha kiterjedésű úszólápos, ingólápos területe, ami természetvédelmi védettség alatt áll. A terület rehabilitációja a Kormány 2005. június 30.-i döntését követően – mely szerint az NFT II. keretein belül, a brüsszeli támogatásra számot tartó nagyprojektek közé sorolta – több lépésben fog megvalósulni. A tervezési munka már megkezdődött. Ezután következik majd a **Duna ágon felhalmozódott mintegy 6-7 millió köbméter iszap eltávolítása, és a kijelölt zagylerakóhelyekre történő kirakása,** a térség **üdülőterületeinek** – beleértve a szigeteket is – **csatornázása,** a Délpesti Szennyvíztisztító Telepről a Duna-ágot terhelő **tisztított szennyvíz Nagy-Dunába történő átvezetése,** valamint a **tassi vízleeresztő műtárgy újjáépítése.** A projektek előzetesen kalkulált költsége mintegy **36 milliárd forint.**